

Obsah

Předmluva (T.Richter)	11
K vydání vzdělávacího plánu (T.Richter, I.Tautz)	13
Úvodem k českému vydání	15
I. Pedagogické pojetí a vzdělávací cíle waldorfské školy	17
Vznik svobodné waldorfské školy (I.Tautz)	17
Vzdělávací plán a nauka o člověku (T.Richter, I.Tautz)	18
Výukové procesy (R.Kneucker, T.Richter)	22
Samospráva školy (R.Kneucker, T.Richter)	26
II. Horizontální vzdělávací plán pro základní a vyšší stupeň	29
Porovnání horizontálního a vertikálního vzdělávacího plánu	29
Metodika a didaktika základního stupně z hlediska nauky o člověku (T.Richter)	29
Horizontální vzdělávací plán základního stupně (T.Richter)	33
1. - 3. ročník	33
4. - 6. ročník	35
7. - 8. ročník	39
Metodika a didaktika vyššího stupně z hlediska nauky o člověku (T.Richter)	44
Horizontální vzdělávací plán vyššího stupně (K.Podirsky)	47
9. ročník	47
10. ročník	49
11. ročník	52
12. ročník	54
III. Vertikální rámcový vzdělávací plán pro 1. – 12. ročník	59
Otevřený vzdělávací plán – „pevně daná pedagogika“	59
Mateřský jazyk (E.Dühnfort, R.Patzlaff, H.Schirmer, M.Schuchhardt, M.Zech)	60
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1. - 8. ročník	60
1. ročník	61
2. ročník	63
3. ročník	66
4. - 8. ročník	69
4. ročník	69
5. ročník	72
6. ročník	74
7. ročník	76
8. ročník	77
Širší souvislosti pro 9. - 12. ročník	79
9. ročník	79
10. ročník	82
11. ročník	83
12. ročník	85

Cizí jazyky – Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle (M.Maier)	87
Anglický jazyk (E.Dahl, J.Deacon, A.Denjean, C.Jaffke, M.Rawson, A.Wesser)	89
1. ročník	89
2. ročník	90
3. ročník	91
4. ročník	92
5. ročník	93
6. ročník	95
7. ročník	96
8. ročník	97
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	97
9. ročník	98
10. ročník	99
11. ročník	101
12. ročník	103
Francouzský jazyk (M.Bischoff, A.Denjean, G.Dietzel, A.Kux, C.Ronner, A.Wesser)	104
Hlediska, hlavní motivy a návrh obsahu vyučování pro 1. - 4. ročník	104
Hlediska a hlavní motivy vyučování pro 5. - 8. ročník	104
5. ročník	105
6. ročník	106
7. ročník	106
8. ročník	107
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	108
9. ročník	108
10. ročník	108
11. ročník	111
12. ročník	113
Ruský jazyk (M.Bischoff, G.Kagan, J.Martin, W.Stötzler)	114
Hlediska, hlavní motivy a návrh obsahu vyučování pro 1. - 4. ročník	114
Hlediska, hlavní motivy a návrh obsahu vyučování pro 5. - 8. ročník	114
5. ročník	115
6. ročník	116
7. ročník	116
8. ročník	117
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	117
Klasické jazyky: řečtina a latina (G.Stülpnagel)	121
Širší souvislosti pro 5. - 12. ročník	121
Řečtina: 5. ročník.....	121
Latina: 6. ročník.....	122
Latina: 7. a 8. ročník.....	122
Latina: 9. ročník.....	123
Latina: 10. ročník.....	123
Latina: 11. ročník.....	124
Latina: 12. ročník.....	124
Praktická prvouka (věcné vyučování) (T.Richter)	125
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1.-3. ročník (prakt. prvouka / vlastivěda).....	125
1. ročník	126
2. ročník	127
3. ročník	127

Vlastivěda (T.Richter)	129
4. ročník	129
Zeměpis / Hospodářská nauka (C.Göpfert)	130
Širší souvislosti pro 5. - 12. ročník.....	130
Obecné vzdělávací cíle pro 5. - 8. ročník.....	130
5. ročník	130
6. ročník	131
7. ročník	132
8. ročník	133
Obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník.....	133
9. ročník	134
10. ročník	134
11. ročník	135
12. ročník	136
Dějepis a společenské vědy (W.Götte, C.Lindenberg, R.Kneucker, F.C.Karsch)	137
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 5. - 8. ročník	137
5. ročník	137
6. ročník	138
7. ročník	139
8. ročník	140
Obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník.....	141
9. ročník	142
10. ročník	144
11. ročník	144
12. ročník	145
Sociální výchova / Společenské vědy (F.C.Karsch, R.Kneucker, M.Rawson, T.Richter)	147
Hlediska a hlavní motivy vyučování	147
Hlediska, hlavní motivy a náměty pro 1. - 3. ročník.....	148
Hlediska, hlavní motivy a náměty pro 4. - 8. ročník.....	149
Hlediska, hlavní motivy a náměty pro 8. - 12. ročník.....	150
Sexuální výchova (B.Maris, M.Rawson, T.Richter)	155
Širší souvislosti	155
Hlediska a hlavní motivy vyučování	157
Estetická výchova (M.Schuchhardt)	162
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník.....	162
9. ročník	162
10. ročník	164
11. ročník	164
12. ročník	165
Filosofie (E.Dick)	167
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 12. ročník.....	167
Náboženství (E.Gergely)	169
Matematika (G.Kniebe, K.Podirsky, T.Richter, E.Schubert)	170
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1. - 8. ročník	170
1. až 3. ročník.....	172
4. a 5. ročník	174
6. až 8. ročník.....	176
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	179
9. ročník	180

10. ročník	183
11. ročník	185
12. ročník	187
Přírodověda (G.Autenrieth, E.-M.Kranich, W.Schad)	190
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 4. - 8. ročník	190
4. ročník	192
5. ročník	193
6. ročník	194
7. ročník	195
8. ročník	196
Biologie a ekologická výchova (G.Autenrieth, E.-M.Kranich, W.Schad aj.)	198
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	198
9. ročník	199
10. ročník	200
11. ročník	201
12. ročník	202
Biologická cvičení	204
Astronomie (T.Schmidt)	205
Úvodní poznámka	205
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 3. - 12. ročník	205
3. až 5. ročník	206
6. ročník: Počátek „vědeckosti“ ve vyučování	208
7. ročník: Dobytí Země	208
8. ročník: Hvězdy a souhvězdí	208
9. ročník: Probuzení samostatného úsudku	208
10. ročník: Země jako morfologicko-fyzikální celek	209
11. ročník: Rozměry Země	209
12. ročník: Člověk mezi vesmírem a Zemí	210
Fyzika (G.Kniebe, M. von Mackensen, K.Podirsky)	211
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle přírodovědných předmětů na středním stupni	211
Hlediska a hlavní motivy vyučování pro 6. - 8. ročník	212
6. ročník	212
7. ročník	214
8. ročník	215
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle přírodovědných předmětů na vyšším stupni	216
9. ročník	217
10. ročník	218
11. ročník	220
12. ročník	221
Chemie (W.Oppolzer, G.Pühringer)	223
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 7. a 8. ročník	223
7. ročník	223
8. ročník	224
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	225
9. ročník	226
10. ročník	227
11. ročník	228
12. ročník	230

Technologie (K.Hruza, R.Kneucker)	232
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 10. - 12. ročník	232
10. ročník	233
11. ročník	233
12. ročník	233
Informatika – výpočetní technika (U.Buermann, L.Kolligs aj.)	235
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 8. - 12. ročník	236
8. ročník	236
9. ročník	237
10. ročník	237
11. ročník	238
12. ročník	239
Tělesná výchova (J.Hörner)	241
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1. - 12. ročník	241
1. a 2. ročník	242
3. ročník	242
4. ročník	242
5. ročník	243
6. ročník	243
7. ročník	243
8. ročník	244
9. ročník	244
10. ročník	245
11. ročník	245
12. ročník	246
Hudební výchova (sborový zpěv, hra na nástroj) (P.-M.Riehm, S.Ronner)	251
1. ročník	252
2. ročník	252
3. ročník	253
4. ročník	253
5. ročník	254
6. ročník	254
7. ročník	255
8. ročník	256
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	256
9. ročník	258
10. ročník	259
11. ročník	259
12. ročník	261
Eurytmie (B.Reepmaker, E.Reepmaker)	262
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1. - 8. ročník	262
1. ročník	262
2. ročník	263
3. ročník	263
4. ročník	264
5. ročník	264
6. ročník	265
7. ročník	265

8. ročník	266
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	266
9. ročník	267
10. ročník	267
11. ročník	268
12. ročník	268
Úvodní poznámka k výtvarné výchově (malování, kreslení, modelování)	269
Malování (T.Richter, U.Rölfing, M. van Santvliet)	269
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1. - 8. ročník	269
1. ročník	271
2. ročník	271
3. ročník	272
4. ročník	272
5. ročník	273
6. ročník	273
7. ročník	274
8. ročník	274
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 10. - 12. ročník	275
Hlediska a hlavní motivy vyučování pro 10. - 12. ročník	276
Návrh obsahu vyučování pro 10. - 12. ročník	276
10. ročník	277
11. ročník	277
12. ročník	277
Kreslení / Grafika (T.Richter, U.Rölfing, M. van Santvliet)	278
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1. - 8. ročník	278
1. ročník	279
2. ročník	279
3. ročník	280
4. ročník	280
5. ročník	281
6. ročník	281
7. ročník	282
8. ročník	282
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 11. ročník	283
9. ročník	284
10. a 11. ročník	286
Modelování – plastická tvorba (T.Richter, U.Rölfing, M. van Santvliet)	288
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 4. - 8. ročník	288
4. ročník	288
5. ročník	288
6. ročník	288
7. ročník	289
8. ročník	289
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 10. - 12. ročník	289
10. ročník	289
11. ročník	290
12. ročník	291
Úvodní poznámka k pracovní výchově (ruční práce a řemesla).....	293
Ruční práce (H.David)	293

Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 1. - 8. ročník	293
1. ročník	294
2. ročník	295
3. ročník	295
4. ročník	295
5. ročník	296
6. ročník	296
7. ročník	296
8. ročník	296
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník	297
9. ročník: Košíkářství.....	298
9. ročník: Krejčovství.....	298
10. ročník: Předení	299
10. ročník: Batikování, malba na hedvábí nebo jiné formy textilní tvorby.....	299
11. ročník: Tkaní.....	300
11. ročník: Kartonážní práce a knihařství.....	300
Řemesla (H.Seufert aj.)	302
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 4. - 8. ročník	302
4. a 5. ročník	302
6. ročník	303
7. ročník	303
8. ročník	304
Truhlářství: Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník.....	304
Truhlářství: 9. ročník.....	305
Truhlářství: 10. a 11. ročník.....	305
Truhlářství: 12. ročník.....	306
Zpracování kovů: Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 9. - 12. ročník.....	306
Měditepectví: 9. ročník	306
Měditepectví: 10. ročník	307
Kovářství: 9. a 11. ročník	307
Kovolitectví: 10. a/nebo 11. ročník.....	307
Loutkářství (T.Richter).....	309
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle	309
9. ročník	310
10. ročník	310
11. ročník	311
12. ročník	311
Zahradnictví (K.Matzke aj.)	312
Širší souvislosti a obecné vzdělávací cíle pro 6. - 10. ročník	312
6. ročník	313
7. ročník	313
8. ročník	314
9. ročník	314
10. ročník	314
Projektové práce a praktika (E.Dick, K.Podirsky, T.Richter, G.Pühringer).....	315
9. ročník: Zemědělské praktikum	315
10. ročník: Zeměměřičství.....	316
10. ročník: Lesnické praktikum.....	317
10. nebo 11. ročník: První pomoc.....	318

11. nebo 12. ročník: Sociální praktikum.....	319
12. nebo 11. ročník: Průmyslové praktikum.....	320
12. ročník: Divadelní týdny.....	320
12. ročník: Umělecká exkurze.....	321
12. ročník: Ročníková práce.....	322
IV. Dodatek.....	324
Integrace výchovy k povolání – způsoby diferenciacce výuky na vyšším stupni (M.Leist) ..	324
K rozvoji vyššího stupně waldorfských škol (M.Rawson, R.Thomas) ..	328
<i>Výchozí situace.....</i>	328
<i>Důsledky.....</i>	329
Formy spolupráce s léčebně-pedagogickými školami (M.Leist).....	330
Poznámky.....	332
Literatura k waldorfské pedagogice (výběr) (D.Esterl, G.Kniebe, M.Lintz).....	343
Literatura vydaná v českém jazyce (výběr).....	360